

Lotyšsko

Po zastavení propadu v roce 2010 se tempo růstu lotyšského HDP opět dostalo do kladných hodnot. Začátkem roku 2019 dosahoval meziroční růst HDP kolem 3,3 %. Průměrná roční míra inflace se v roce 2018 pohybovala okolo 2,7 % a v nadcházejících letech by se měla ustálit na 2,4 %. Cenová hladina zboží vzrostla o 2,3 % a cenová hladina služeb o 3,1 %. V zemi žijí přibližně 2 mil. obyvatel a HDP na obyvatele překročilo 17 tis. USD. Míra nezaměstnanosti v zemi postupně klesá a na konci roku 2018 dosáhla úrovně 7,9 %.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	2,2	4,5	3,7	3,3	3,0	3,0
HDP/obyv. (USD)	14 008	15 550	17 634	18 458	19 809	21 053
Míra inflace (%)	0,1	2,9	2,7	2,4	2,4	2,4
Nezaměstnanost (%)	9,6	8,7	7,9	7,8	7,7	7,7
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,4	-0,2	-0,7	-0,9	-1	-1,2
Populace (mil.)	2,0	2,0	1,9	1,9	1,9	1,9
Konkurenceschopnost	49/138	54/137	42/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	–	–	–	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF, SB

- ▶ Lotyšsko je součástí vnitřního trhu EU.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Lotyšsko umístilo na 42. pozici ze 140 srovnávaných ekonomik a dle OECD není exportně rizikovou zemí.

Vývoz ČR do Lotyšska 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8517	Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat	1 020 688	16,0	539 094	89,3
8603	Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním poh	423 719	6,6	70 130	504,2
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	228 330	3,6	266 284	-14,3
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	204 874	3,2	143 246	43,0
7019	Vlákna skleněná a výrobky z nich	195 360	3,1	169 365	15,3
9619	Hygienické vložky, tampony, dětské pleny a pod. hygien. výrobky	155 035	2,4	135 126	14,7
9503	Tříkolky, koloběžky, šlapací auta apod., ost. hračky, skládanky	133 995	2,1	104 093	28,7
4011	Pneumatiky nové z pryže	122 034	1,9	127 583	-4,3
3004	Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.	114 771	1,8	66 271	73,2
7326	Výrobky ostatní z železa oceli	96 875	1,5	98 529	-1,7
Celkem TOP 10		2 695 681	42,3	1 719 721	56,8
Celkem vývoz		6 376 636		6 104 743	4,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Lotyšska 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7114	Výrobky zlatnické stříbrnické z kovů drahých	263 933	10,1	333 116	-20,8
8517	Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat	214 696	8,2	162 584	32,1
3004	Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.	185 057	7,1	191 257	-3,2
7210	Výr z železa oceli nad 600mm plátované pokov	138 105	5,3	58 507	136,0
0407	Vejce ve skořápkách čerstvá, konzerv., vařená	128 551	4,9	46 299	177,7
7113	Šperky klenoty části z kovů drahých plátované	116 201	4,4	1,0	11 620 000,0
4707	Odpad a výmět papíru kortonu lepenky	93 427	3,6	163 650	-42,9
7208	Výr z železa oceli nad 600mm válc. za tepla	92 360	3,5	114 436	-19,3
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	85 676	3,3	15 122	466,6
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé chlazené zmrazené	79 998	3,0	88 776	-9,9
Celkem TOP 10		1 398 004	53,3	1 173 748	19,1
Celkem dovoz		2 623 796		2 874 057	-8,7

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilový průmysl

V Lotyšsku stále existuje poptávka po automobilech, traktorech, pneumatikách, etc.

► Obranný průmysl

Lotyšsko jako členská země NATO přijala od roku 2018 závazek dosáhnout stavu, kdy na rozpočet na obranu bude věnováno 2 % HDP. Součástí strategického rozvoje armády je modernizace komunikačních a informačních systémů řízení boje. České zbrojařské firmy již v minulosti uspěly ve výběrových řízeních na dodávky pro lotyšské ozbrojené síly i NATO a lze předpokládat, že by na ně mohly navázat další.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Lotyšsko obecně dosud zaostává v ochraně životního prostředí. Potřebuje získat zkušenosti k následné realizaci komplexního řešení pro třídění a likvidaci komunálních odpadů a čištění jak průmyslových, tak municipálních odpadních vod. Lotyšské inspektoráty životního prostředí v roce 2015 písemně projevily zájem o české zkušenosti v oblasti odstraňování starých ekologických zátěží. Od roku 2016 se na lotyšském trhu postupně začaly uplatňovat české subjekty se svými technologiemi na čištění průmyslových odpadních vod.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Na lotyšském trhu je výrazně zastoupeno české čepované i lahvové pivo. Vzhledem k růstu spotřeby piva roste poptávka po rozšiřování sítě malých pivovarů. Spotřeba piva v Lotyšsku dlouhodobě roste. Z 1423 mil. hektolitrů v roce 2009 na 1555 mil. hektolitrů v roce 2014. Množství piva vyráběného v Lotyšsku posledních letech výrazně kleslo. V roce 2016 množství domácí výroby kleslo o 13,66 % oproti roku 2015. V Lotyšsku je zcela zřetelný trend vytlačování domácí výroby tohoto produktu zahraničnímu dovozu. V roce 2017 byl vykázán nárůst dovozu piva do Lotyšska o 10,66 %, zatímco vývoz poklesl o 7,08 %. Růst spotřeby piva v Lotyšsku není tudíž pokrýván růstem domácí výroby, ale růstem zahraničních dovozů.

► Železniční a kolejová doprava

Dopravní prostředky tvoří výrazný podíl českého exportu do Lotyšska. V roce 2020 má být zahájena výstavba desítky let plánovaného evropského železničního spojení „Rail Baltica“. Projekt se přímo týká pěti zemí Finska, Estonska, Lotyšska, Litvy a Polska. První železniční souprava by měla vyjet na trase Tallinn-Riga-Kaunas v roce 2025. Smlouvu o realizaci projektu „Rail Baltica“ podepsali dne 31. ledna 2017 v Tallinnu premiéři Estonska, Lotyšska a Litvy. V souvislosti s tímto projektem je možno očekávat příležitosti pro české firmy působící v oborech železničního stavitelství, železniční a zabezpečovací techniky a ve výrobě kolejových vozidel. Dle stávajících informací má Lotyšsko v roce 2018 zahájit v souvislosti s tímto projektem první etapu modernizace infrastruktury řížského nádraží a železniční trasy do nákladního přístavu v Rize. Česká republika má v Lotyšsku v oblasti železnic významné reference díky intenzivní spolupráci v renovaci již dříve dodaných posunovacích lokomotiv. V roce 2016 vedení lotyšských státních železnic avizovalo svůj zájem o spolupráci s českými firmami v oblastech údržby a renovaci kolejových vozidel. V polovině roku 2017 se očekávalo definitivní rozhodnutí a vypsání veřejné soutěže na dodávku příměstských vlaků, což bylo, dle lotyšského ministerstva dopravy, úzce spojeno s finančními zdroji

a podmínkami úvěrování. Veřejná soutěž byla nakonec vypána v roce 2018 a o definitivním vítězi tendru není dosud rozhodnuto. Dopravní podnik hlavního města Rigy rovněž plánuje modernizovat infrastrukturu veřejné dopravy a rozšiřovat stávající počet nízkopodlažních tramvají dodaných z České republiky.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1107 – Slad, též pražený
	HS 2106 – Potravinové přípravky, jinde neuvedené
	HS 2201 – Voda, včetně přírodních nebo umělých minerálních vod a sodovek, neslazená
	HS 2203 – Pivo ze sladu
Železniční a kolejová doprava	HS 8530 – El. přístroje signalizační, bezpečnostní nebo pro řízení dopravy
	HS 8602 – Ostatní lokomotivy a malé posunovací lokomotivy
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním pohonem
	HS 8605 – Železniční, tramvajové osobní vozy aj. vozy bez vlastního pohonu
	HS 8606 – Železniční nebo tramvajové nákladní vozy a vagony, bez vlastního pohonu
	HS 8607 – Části železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 – Kolejový svrškový upevňovací materiál a zařízení; mechanické přístroje a signalizační zařízení
	HS 8609 – Kontejnery speciálně konstruované a vybavené pro přepravu jedním nebo více druhy dopravy
Dopravní průmysl a infrastruktura	HS 4011 – Nové pneumatiky z kaučuku
	HS 8702 – Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče
	HS 8703 – Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8707 – Karoserie (vč. kabin) pro motorová vozidla čísel 8701 až 8705
	HS 8708 – Části, součásti motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Vodohospodářský a odpadní průmysl	HS 8413 – Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 – Odstředivky, odstředivé ždímačky; stroje k filtrování, čištění kapalin nebo plynů
Obranný průmysl	HS 4014 – Hygienické nebo farmaceutické výrobky, z vulkanizovaného kaučuku, jn. než tvrdého kaučuku
	HS 8526 – Radiolokační a radiosondážní přístroje, radionavigační a radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8804 – Padáky (včetně říditelných padáků a paraglidingů) a rotující padáky
	HS 9301 – Vojenské zbraně, jiné než revolvery, pistole a zbraně čísla 9307
	HS 9302 – Revolvery a pistole, jiné než čísel 9303 nebo 9304
	HS 9303 – Ostatní střelné zbraně ap. zařízení využívající ke střelbě výbušné náplně
	HS 9304 – Ostatní zbraně, kromě zbraní čísla 9307
	HS 9305 – Části, součásti a příslušenství výrobků čísel 9301 až 9304
HS 9306 – Bomby, granáty, torpéda, míny ap. válečné střelivo a jejich části; náboje ap.	